

Rådet for Godt Indeklima

Generalforsamling D. 21. maj. 2024

Kære Press-Kristensen, sekretariatsleder

Rådet for Godt Indeklima

www.godtindeklima.nu

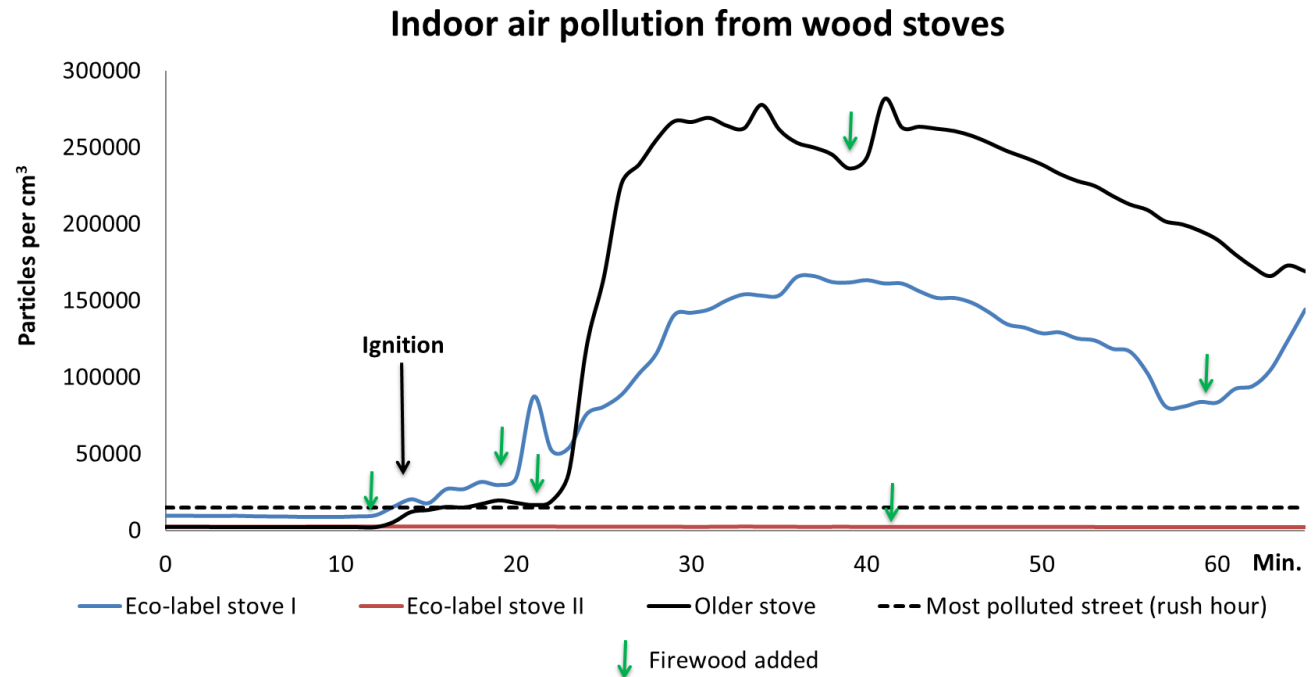
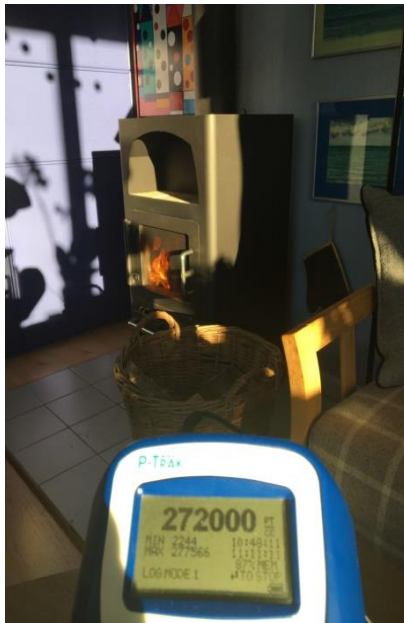
Dagsorden

- 1) Valg af ordstyrer og referent (forslag: Tanja).
- 2) Beretning og økonomi: Herunder godkendelse af regnskab for 2023 og budget for 2024.
- 3) Afstemning af evt. indkomne forslag.
- 4) Godkendelse af evt. nye bestyrelseskandidater.
- 5) Eventuelt.

Beretning for 2023

- Fokus på at opbygge organisationen.
- Infrastruktur på plads (bankkonto, MobilePay, mail, web).
- UK hjemmeside på plads: www.healthyindoorenvironment.org
- Professional bestyrelses- og ansvarsforsikring er tegnet.
- Beierholm forestår bogføring, moms, løn, regnskab m.v.
- Tanja (fra 15/8 2023) er ansat 20 t/uge.
- Presseklip: 18 artikler i 2023 (men allerede 50 her i 2024).
- Nyhedsbrev: 10 modtagere i 2023 (men over 150 her i 2024).

Luftkvalitetsmålinger i 2023

- Nye målinger og positionspapirer på dansk og engelsk.
- Sendt til relevante MEP'er, MF'er og kommunalpolitikere.
- Ligger også som officielle udvalgsdokumenter på FT.dk

Ecodesign i 2023

Med ECOS, EEB, DUH etc.

We cordially invite you to the online workshop organized by EEB, ECOS and DUH on Wednesday, November 8 from 9.30 – 11.00 (CET):

Revision of ecodesign regulations for solid fuel appliances: Strict standards for protecting health and climate

Residential burning with solid fuels is the predominant source of health and climate damaging pollutants. The sector is responsible for 58% of fine particles (PM_{2.5}), 37 % of black carbon (BC) and 85% of benzo(a)pyrene (BaP) emitted in the EU. The respective regulations for solid fuel local space heaters (LSH) commonly referred to as stoves or fireplaces as well as solid fuel boilers (e.g. using pellets) are currently under revision.

This revision process represents a crucial window of opportunity to push ambitious efficiency requirements, strict emission limit values and more realistic measurement standards. Without strict source-related emission standards, it won't be possible to reach the WHO air quality guidelines across Europe. In addition, ecodesign standards serve as reference point for complementary regulations related to existing appliances and thus have an impact beyond the market for new stoves and boilers. Last but not least, stricter standards are an indirect lever to reduce biomass burning and to make favorable alternatives like heat pumps more attractive.

In our online workshop, we will inform about the status of the revision process, illustrate the main issues of the regulations and show potential solutions. Furthermore, we will discuss how NGOs and other stakeholders can raise their voice in the revision process.

Envisaged agenda:

- Welcome and short introduction by EEB, ECOS and DUH
- Health and climate impact of residential solid fuel burning (**Kaare Press-Kristensen, HIE**)
- Current ecodesign regulations: Major flaws and shortcomings (Marco Grippa, ECOS)
- What should the upcoming requirements look like? BAT/solutions available to reduce emissions (Patrick Huth, DUH)
- Discussion: How to promote an ambitious revision of the ecodesign regulations for solid fuel appliances?

To register for the workshop, please send an email to Patrick Huth by November 2nd at the latest: huth@duh.de

A MS Teams link will be shared with registered participants a few days before the event.

Deutsche Umwelthilfe

GREEN TRANSITION DENMARK

ecos

Healthy Indoor Environment

POSITION PAPER

COMMENTS ON THE REGULATIONS ABOUT ECODSIGN AND ENERGY LABELLING REQUIREMENTS FOR SOLID FUEL BOILERS AND SOLID FUEL LOCAL SPACE HEATERS

Brussels, November 2023

INTRODUCTION

We welcome the revisions of the Ecodesign regulations for solid fuel boilers (EC 2015/1189), appliances serving central heating needs, and solid fuel local space heaters (EC 2015/1185), products serving local heating needs, as well as the revision for the energy labelling regulations for solid fuel boilers (EC 2015/1187). Biomass-based heating systems, such as pellet, have experienced a surge in sales, particularly due to the energy crisis and, in some countries, such as Germany, they grew by 17% in 2022.

Particularly the usage of 'primary woody biomass' is contributing to deforestation and only 5% of all woody biomass is coming from recovered used, such as furniture or buildings. Considering that 80 to 90 million EU households use solid fuel for heating purposes, it is indeed key to address the threats that solid fuel heating can pose to human health, specifically to indoor and ambient air qualities, its climate impacts as well as biodiversity and forest damages.

An extensive study looking at the impact of using woody biomass for energy production in the EU has been produced by the Joint Research Centre in 2021. Despite the lack of consideration regarding the human health related impacts, when it comes to woody biomass use, the study clearly shows that burning biomass is a lose-lose activity both for climate and biodiversity protection objectives.

ECONOMICS AND HEALTH-RELATED ISSUES

Residential burning with solid fuels is the **predominant source of health and climate damaging pollutants** in the EU: the sector is responsible for **58% of fine particles (PM_{2.5}), 37% of black carbon (BC) and 85% of**

Groteskt: Det ser hyggeligt ud, men det er værre end myldretiden

Kommuner tøver med upopulært forbud

Kun få kommuner er foreløbig brændt varme på Folketingets forslag om at forbyde gamle og forurenende brændeovne af

Brændeovne end i myldretiden på den stærkt befærdede T.L.C. Andersens Boulevard midt i København. Aarhus Kommune er en af de kommuner der er længst fremme med et forbud. Byrådet sendte 3. marts forslaget i bogenlægning i fire etager. Der er en stærk fælles interesse i området for at få en passende miljø- og

Profe for Fol benhav med af Min murene at forby stager. Profe Institut skuffede

Pressearbejde

- Forureningen stryger direkte ovenpå

Forskellen på at have tændt eller slukket emnhatten, når der laves mad, er uhyggelig stor hos Jens og Katja. Vi har målt forureningen i huset, mens der steges bacon.

TEKST LARS NØHR ANDRESEN | FOTO: JEPPE CARLSEN

Jens Thorup Rasmussen og Katja Sonne-Hansen bor i et toetagers hus i Fredensborg i smukke omgivelser tæt på naturen sammen med deres to børn, Folke og Ruth.

En søn eftermiddag i slutningen af september får de besøg af Kåre Press-Kristensen fra Rådet for Godt Indeklima. Med i kufferten har han to professionelle måleapparater, der præcist måler luftforureningen i et rum. Den ene måler stilles på bordet i spi-

sestuen, der ligger i åben forbindelse til køkkenet, og den anden måler stilles i forældrenes soveværelse, der ligger på førstesalen ligesom børnenes værelser. Trappen til førstesalen ligger i åben forbindelse med køkkenet. Døren lukkes ind til soveværelset.

For madlavningen ligger forureningen på 1.700 partikler/cm³ i gennemsnit i spisestuen, hvilket er helt forventeligt i et hus uden forurening uden for byen, siger Kåre Press-Kristensen.

Han går i gang med at stege tre stykker bacon ved middel varme. Panden står på inderste blus med væggen, så emnhatten har god mulighed for at fange forureningen. Under stegningen af bacon kører den kraftige emnhatte med aftræk til det fri for fuld styrke.

DUFTEN AF BACON SPREDER SIG Jens hæver stemmen og fortæller, at det typisk har emnhatten tændt på halv styrke, og det er forståeligt, for emnhatten larmer heftigt, når den kører på fuld styrke.

Inde i spisestuen sidder Jens med børnene. Tallet på måleren stiger til omkring 5.000 partikler/cm³, men Kåre Press-Kristensen forsikrer om, at det stadig er meget lavt, og det viser at emnhatten fungerer effektivt.

Rådet for Godt Indeklima

Undgå at tørre tøj indendørs, er et af de gode indeklimaråd.

Sådan får du et bedre indeklima i 2024

Hvis du vil have et bedre indeklima og derved reducere risikoen for at blive alvorlig syg, så lav et nytårsforsæt om at følge 10 simple råd fra Rådet for Godt Indeklima

- God luftkvalitet i vores boliger har stor betydning for, at vi er sunde og raske – og at det føles rart at være i vores bolig. Danskerne opholder sig i gennemsnit 80-90 % af livet indendørs. Derfor er det vigtigt, at indeklimaet forurenes mindst muligt med skadelige partikler, kemikalier og gasser – ligesom husstovmider og skimmel-svamp i videst muligt omfang skal undgås. Ligesledes skal der løbende tilføres tilstrækkeligt frisk luft til vores boliger.
- Heldigvis kan vi ofte minimere forureningen, hvis vi tænker os om. Det er nemlig ofte os selv, som er årsag til forureningen af vores egne boliger – ligesom det er os selv, der skal lufte mere ud for at forbedre indeklimaet.
- Nytårsforsæt: Følg 10 simple råd og få et bedre indeklima
- Luft ud med gennem-træk i 3-5 mm. Fire gange dagligt hele året[1]. Når I børster tænder om morgenen, når I kommer hjem fra arbejde, når I bærer ud efter aftens-maden, og når I børster tænder om aften.
- Hold døren lukket til køkkenet og brug kraftig emnhatte med aftræk til det fri, når du laver varm mad (både når du steger på komfuret og bager bolser i ovnen såvel som når du rister brød på brødstøveren).
- Drop brændeovnen/pejsen og undgå at bruge levende lys og tæge i boligen (gælder også e-cigaretter).
- Undgå at tørre tøj, håndklæder m.v. i boligen[2] og sørg for god ventilation på badeværelset.
- Hold samme temperatur (mindst 18 grader) i alle rum og lad luften cirkulere frit i alle rum.
- Stil ikke noget direkte op af kolde ydervægge (luftten skal kunne cirkulere frit bag møbler).
- Køb et hygrometer og følg med i luftfugtigheden i din bolig. Luft ud, hvis den bliver for høj).
- Gør jævnligt rent og gør hovedrent flere gange årligt – andet hjemmet rengøringsvognlet.
- Sluk elektriske apparater på stikkontakten eller træk stikket ud, når apparaterne ikke bruges.
- Køb i videst muligt omfang miljømærkede produkter, så undgår du den mest skadelige kemikalier.
- De fleste danskere bruger mere tid på at sætte hår om morgenen end på at lufte ud og få et bedre indeklima. Det er egentligt chokerende, når man tænker på, at over en million danskere lider af allergi og lunge sygdomme, der forværres af et dårligt indeklima, siger Kåre Press-Kristensen, seniordirektør i Rådet for Godt Indeklima.
- Vi håber, at danskerne vil tage vores 10 råd – eller bare nogle af dem – med i deres nytårsforsæt, så danskerne får sundere boliger i 2024 til gavn for folkesundheden, fortsætter Kåre Press-Kristensen.

[1] Man skal dog ikke lufte ud i nysludende, hvis man bor ud til en trafikket vej, eller hvis udeførelsen lugter af brændstøv.
[2] I boliger med mekanisk ventilation kan der dog godt tørres tøj, håndklæder m.v. indendørs i ventileråbne.

Miljø og sundhed.

Pejse og brændeovne udleder flere partikler end trafikken - stop den farlige brænderøg

Kåre Press-Kristensen, seniordirektør for Rådet for Godt Indeklima

Fredericia Dagblad

Middelfart   Vejle   Kolding   Sport   Danm

Helt uden mursten: Nyt hus midt i Fredericia kan vinde konkurrence

Skadeshelvede, sensation og - Billv Kløgere på FHK's tre slutspilmodstande...

VVS-selskab betaler bøder for greenwashing

42 | Fokus | December 2023

Hedestoker blev vidt udbredt i et område til politiet for at overtage markedsføringsbureauet og betaler nu en bøde. Selskabet har lært af fejlen, siger adm. direktør.

Af Susanne Meyer Fischer

Nordhøjen Hedestoker A/S, der sælger VVS-artikler, har betalt en bøde på 125.000 kr. for en skadelig markedsføring af et af deres brændeovne i et område til politiet for at overtage markedsføringsbureauet og betaler nu en bøde. Selskabet har lært af fejlen, siger adm. direktør.

De nye Hedestoker er populære som vækstmarkeder, fordi de ikke er så dyre som traditionelle Hedestoker. De 125.000 kr. er dog en betydelig sum for et lille VVS-selskab. Alle Markedets VVS-selskaber, Allan Mikkelsen, Nielsen,

Illustration af et brændeovn med en ild, som er brugt til at belyse artiklen. Billedet er taget af Shutterstock.com.

Luftforurening. Brug brændeovnen med omtanke

Kåre Press-Kristensen, seniordirektør i Rådet for Godt Indeklima

LESEBREV: Den kolde januar fik for alvor gang i brændeovnene.

Brændeovne er hyggelige, men udleder samtidig klima- og sundhedsskadelig luftforurening i store mængder. Det gælder uanset, hvor-

dan man fyrer. Forurening, der tydeligt lugtes i byens gader.

Høje Aarhus Universitet er brændtæg i udeførelsen et af Danmarks mest sundheds-skadelige miljøproblemer.

Det er der sådan set ikke noget overraskende i. Brænderøg indeholder samme skadelige partikler og kræftfremkaldende tærestoffer

som tobaksrøg og forårsager samme sygdomme. Det er imidlertid de færreste, der tænker over, at brændeovne og pejse også kan forurene indeklimaet i vores boliger.

Vi opholder os størstedelen af livet i vores boliger, hvor god luftkvalitet er vital for vores sundhed. Målinger fra B.A. Danmarks Tekniske Universitet viser, at partikel-

forureningen inde i boligen kan nå højere niveauer end på landets mest trafikerede veje, når boligens brændeovn benyttes.

Hvis du har en luftvejssjældelse eller en hjertesygdom, bør du derfor bruge brændeovnen så lidt som muligt – så er du også med til at forbedre luftkvaliteten udenfor til gavn for alle andre.

DEBAT
" Brænderøg indeholder samme skadelige partikler og kræftfremkaldende tærestoffer som tobaksrøg: Brug brændeovnen med omtanke

Kåre Press-Kristensen, Pressfoto

1/1

Spørgsmål til beretningen for 2023

- Derefter skal vi høre om beretningen kan godkendes ...

Regnskab for 2023

Nettoomsætning	233.924
Personaleomkostninger	-95.579
<hr/>	
Bruttofortjeneste	138.345
<hr/>	
Salgsomkostninger	-46.882
Administrationsomkostninger	-72.065
<hr/>	
Andre eksterne omkostninger i alt	-118.947
<hr/>	
Resultat før af- og nedskrivninger	19.398
<hr/>	
Finansielle omkostninger	-18
<hr/>	
Finansielle poster i alt	-18
<hr/>	
Årets resultat	19.380
<hr/>	

Aktiver og passiver

AKTIVER

	31.12.23 DKK
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	60.949
Periodeafgrænsningsposter	36.222
Tilgodehavender i alt	97.171
Indestående i kreditinstitutter	248.976
Likvide beholdninger i alt	248.976
Omsætningsaktiver i alt	346.147
Aktiver i alt	346.147

PASSIVER

	31.12.23 DKK
Overført resultat	19.380
Egenkapital i alt	19.380
Anden gæld	121.914
Periodeafgrænsningsposter	204.853
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	326.767
Gældsforpligtelser i alt	326.767
Passiver i alt	346.147

Spørgsmål til regnskabet for 2023

Derefter skal vi høre om regnskabet kan godkendes ...

Budget for 2024 (uden nye projekter)

Nettoomsætning	825.000 kr
Personaleomkostninger	540.000 kr
Bruttofortjeneste	285.000 kr
Salgs og adm. omk.	185.000 kr
Resultat	100.000 kr

Dvs. vi kan få afdraget vores lån. Men nye projekter evt. sponsorater er en forudsætning for at opretholde og øge vores aktivitetsniveau.

Spørgsmål til budget for 2024

Derefter skal vi høre om budgettet kan godkendes ...

Indkomne forslag

Der er ikke indkommet forslag

Nye bestyrelseskandidater

Ingen nye bestyrelseskandidater har meldt sig.

Ingen eksisterende bestyrelsesmedlemmer er på valg.

Eventuelt

- Erindrer om vores bestyrelsesdag i Aarhus 29/8.
- Vi arrangerer indeklimakonference Kbh. 11/9 hos IDA:
Virker danskernes emhætter og bruges de korrekt ?
- Vi arrangerer webinar med IDA Grøn Teknologi 30/10:
Indeklimaforurening fra brændeovne
- Oplæg på årsdagen for VELTEK i Middelfart 28/8 og
Morgenkaffemøde hos Energiforum Danmark 30/10.
- I støbeskeen: Temadag sammen med TI og tre lokale
oplæg hos miljøpunkter i København i efteråret.